

FAKTA

- Utsläppen från svenskarnas flygresor har fördubblats de senaste 20 åren.
- För tre år sedan stod flygresorna för 10,6 miljoner ton koldioxidekvivalenter, medan bilarna släppte ut 11,1 miljoner ton. Sedan dess har flygresorna fortsatt att öka, samtidigt som bilarna släpper ut mindre och mindre.
- I dag är utsläppen från svenskarnas flygresor därför ungefär lika stort som det från biltrafiken.
- En femtedel av individerna står för över hälften av flygresorna, medan en femtedel inte flugit alls de senaste två åren.

Källa: Naturvårdsverkets rapport Hållbara konsumtionsmönster – går det?

HÄR TAR MP STRID

FLYG Alla svenska flygplatser i Sverige utom Arlanda går back ekonomiskt. Och flyget har utsetts till en av de allra största miljöbovarna.

Men i Norrköping kämpar även miljöpartistiska politiker med näbbar och klor för att flygplatsen ska få vara kvar.

Samtidigt som världen står inför den stora utmaningen att ställa om för att klara miljömålen så går alla flygplatser i Sverige, utom Arlanda, back ekonomiskt. Men en flygplats är ett viktigt säljargument när medelstora kommuner försöker profilera sig för att locka företag och nya invånare, och de stödjer dem därför ekonomiskt. En av

dessa kommunalt ägda flygplatser är Kungsängen i Norrköping.

2006 bestämde luftfartsverket att flygplatsen i Norrköping skulle avvecklas. Då valde Socialdemokraterna, som ihop med Vänstern och Miljöpartiet styrde kommunen, att driva den vidare i kommunal regi. Kommunen satsade hårt och fick ett visst uppsving i antalet resenärer. Men det har kostat. Ungefär 25 miljoner per år går kommunen in med för att flygplatsen ska kunna vara kvar. Det blir ungefär 300 kronor per biljett. Allt sedan övertagandet är det främst charterflyg som använt flygplatsen, men numera nedlagda direktlinjer har funnits – bland annat en till Köpenhamn och en till Helsing-

fors. Den senare lades ner den 25 oktober i år.

En enda avgång

När Dagens ETC besöker flygplatsen har det enda planet som finns med på skärmen över dagens avgångar, med destination Las Palmas, redan lyft. Men det är ändå öppet i terminalen och en lunchrestaurang har buffé och ganska många gäster.

Det är inte en renodlad charterflygplats, vissa varutransporter och andra privatflyg använder den på daglig basis, och det är därför den är öppen även när inga turistflyg går.

Lars Stjernkvist är socialdemokrat och ordförande i kommunstyrelsen sedan nio år tillbaka.

– Flygplatsen är viktig av

två skäl. Dels används den av många resenärer, både företag och charterflyg. Men det är också så att vi har marknadsfört vår kommun som ett logistikcentrum. Då är det viktigt att kunna fortsätta erbjuda en flygplats ihop med tåget och hamnen, säger han.

MP la ner rösterna

Nedläggningen av den sista reguljära linjen och en motion från Vänsterpartiet om att dra in stödet, satsa på annat och låta flygplatsen gå omkull, har fått upp frågan på den lokalpolitiska agendan. Motionen som Vänsterpartiet la fick, utöver från det egna partiet, bara stöd från Feministiskt initiativs enda representant i fullmäktige. Miljöpartiet, som också är i op-

position, valde att lägga ner sina röster.

– Vi vill ha en utredning om vad den kostar istället, så vi får rejält på fötterna när vi säger att flygplatsen ska läggas ner. Jag vill inte gå ut och säga "lägg ner, lägg ner" utan att ha några siffror att visa, säger Mia Sköld, kommunalråd för Miljöpartiet.

Vänsterpartiets lokala ordförande Peter Butros är däremot starkt kritisk till både kommunens finansiering av flygplatsen och Miljöpartiets linje.

– Jag kan faktiskt inte se någon som helst anledning till att ha kvar flygplatsen och det är förvånande att det är just MP som vill utreda. Vad skulle den utredningen kunna visa som vi inte redan vet? undrar han.

Varken Peter Butros eller Mia Sköld tror att det kommer finnas en flygplats i Norrköping om tio år. Lars Stjernkvist tror dock att det kommer ta 20 år tills flygplatsen läggs ner.

Mia Sköld (MP)

Peter Butros (V)

Lars Stjernkvist (S)

FÖR FLYGET

Politisk strid om flygplatsen i Norrköping • Kostar 25 miljoner per år

Att det kostar kommunen 25 miljoner per år att driva flygplatsen har varit ett av argumenten för att skrota den. Lars Stjernkvist håller med om att summan visserligen är hög, men att all form av kollektivt åkande kräver subventioner.

– Det är viktigt för kommunen att kunna erbjuda bra kommunikationer, och då måste man vara beredd att subventionera, anser han.

Lars Stjernkvist ställer sig också frågande till den bild som han menar att Vänsterpartiet målar upp – att det idag inte finns någon annan trafik än charter, och att det skulle vi kunna vara utan.

– Det är väl ändå ett av vårt samhälles stora förtjänst – att nästan alla kan ha råd med nå-

got som förut bara var förunnat de allra rikaste.

Peter Butros tycker däremot att såväl Socialdemokraterna som Miljöpartiet saknar mod och visioner.

– Om inte vi lokala partier vågar vara progressiva i miljöfrågor, vem ska då vara det? säger han.

"Biter oss själva i svansen"

Men att kommunen skulle gå före och visa att det är möjligt att avveckla små flygplatser runt om i landet, och på så sätt bli en ekologisk förebild, ger inte miljöpartisten Mia Sköld mycket för.

– Vi biter oss själva i svansen om vi tror att charterresenärerna skulle sluta flyga för att vi lägger ner flygplatsen. Då sätter

de sig bara i bilen och åker någon annanstans. Då skulle miljö drabbas ännu mer.

Inte heller Lars Stjernkvist håller med om påståendet.

Han pekar på att det redan görs en hel del för miljön, som satsningen på spårvagn – som ligger i 100-miljonersklassen. Han framhäver också att många företagare skulle ta taxi till Arlanda istället och i förlängningen flytta sina affärsverksamheter till andra städer, och då skulle också jobben flytta från Norrköping.

Förutom rädslan för att förlora arbetstillfällena är det en prestigefråga, enligt Peter Butros. Det handlar om att ledande politiker lagt ner så mycket pengar och trovärdighet på flygplatsen att det är för sent att backa nu.

– De som styr kommunen är samma personer som styrde när flygplatsen togs över. Det var så många som 2006 var emot att ta över, men Socialdemokraterna satsade hela sitt partis trovärdighet i den här frågan. Det är väldigt svårt att nu gå ut och säga att den här kvartsmiljarden som den har kostat är pengar i sjön, säger Peter Butros.

Kan ta 20 år

Lars Stjernkvist menar dock att prestige inte alls är anledningen till att de väljer att fortsätta satsa på flyget.

– Jag har aldrig trott på idén att man ska fortsätta finansiera något bara för att man gjort det tidigare. Jag kan lova dig att det inte finns någon prestige som gör att vi skulle vara rädda

för att studera effekterna av att lägga ner flygplatsen, säger han.

I Norrköping väntar man nu på att Ostlänken, snabbtåget mellan Stockholm, Norrköping och Linköping, ska bli klar. Då kommer transporttiden till Skavsta att minska rejält och öppna för att den ska kunna täcka Norrköpings flygplatsbehov. Det är ungefär tio år tills dess att Ostlänken är klar, och alla tre partirepresentanter är överens om att flygplatsens betydelse då kommer att minska.

Varken Peter Butros eller Mia Sköld tror att det kommer finnas en flygplats i Norrköping om tio år. Lars Stjernkvist tror dock att det kommer ta 20 år innan flygplatsen läggs ner.

Lucas De Vivo